

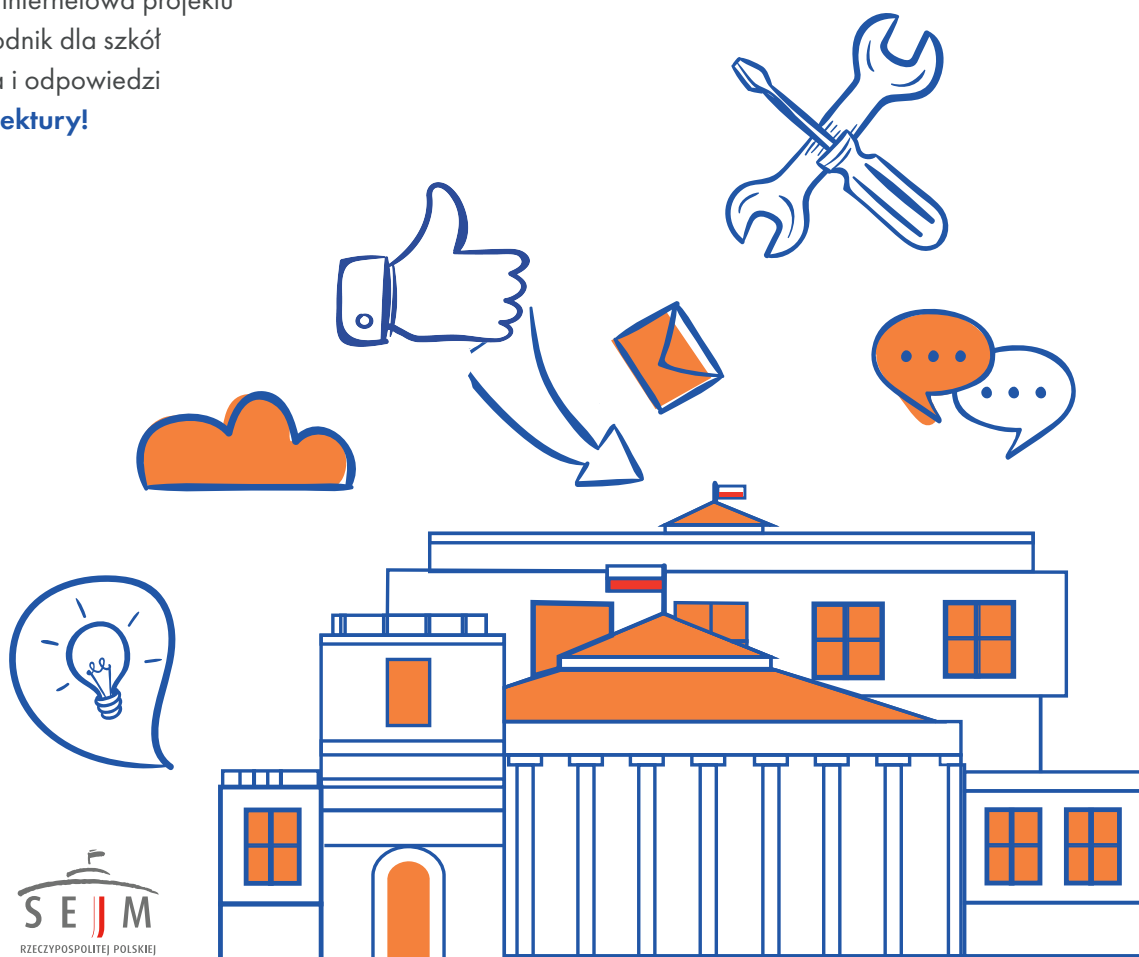
Sejm Dzieci i Młodzieży 2024

Debata w szkole – narzędziownik dyrektora szkoły

Wprowadzenie

- Już 30 września odbędzie się posiedzenie Sejmu Dzieci i Młodzieży (SDiM). Zanim to jednak nastąpi, wylosowane szkoły podejmą kolejne działania związane z tym wyjątkowym wydarzeniem. Dlatego też zebraliśmy w formie vademecum podpowiedzi, pomysły na działania, a także konkretne narzędzia i materiały promocyjne. Mamy nadzieję, że będzie to inspirujący materiał.
 - **Poradnik składa się z czterech części:**
 1. **Czym jest Sejm Dzieci i Młodzieży?** – propozycje komunikatów i narracji wokół SDiM.
 2. **Jak się przygotować do debaty szkolnej?** – opis, jak krok po kroku zrealizować wybrane działania w dniach 3–6 września.
 3. **Co jest dla nas najważniejsze?** – DEBATA
 4. **Co zrobić po debacie szkolnej?**
 - Przypominamy też, gdzie można znaleźć najważniejsze informacje o SDiM:
 - Strona internetowa projektu
 - Przewodnik dla szkół
 - Pytania i odpowiedzi
- Owocnej lektury!**

Czym jest SDiM

- Oto propozycje informacji do wykorzystania przy promocji szkolnego etapu działań związanych z SDiM:
- **Informacja o SDiM** – to ogólny komunikat, który można (np. w formie plakatu) wydrukować i powiesić na tablicy na szkolnym korytarzu. Przyda się również w opowiadaniu o inicjatywie podczas wydarzeń czy lekcji.
- **Komunikat do uczniów i uczennic** – to treść, którą można wykorzystać na ulotce, w mediach społecznościowych czy wiadomościach skierowanych do rodziców i społeczności szkolnej (w Librusie, mailach czy SMS-ach).

Informacja o SDiM

- Sejm Dzieci i Młodzieży to projekt edukacyjny realizowany przez Kancelarię Sejmu od wielu lat. W tym roku przypada jubileuszowa XXX sesja Sejmu Dzieci i Młodzieży, w związku z tym organizator postanowił przeprowadzić ją w nowej formule o charakterze partycypacyjno-obywatelskim. Co to oznacza?
- Po raz pierwszy o uczestnictwie w SDiM zdecydował los. W drodze losowania spośród wszystkich szkół podstawowych w Polsce zostały wybrane 153 placówki – w tym nasza! Z każdej z tych szkół, ponownie w wyniku losowania, wybrano troje uczniów – po jednej osobie z klas 6, 7 i 8. Naszą szkołę będą reprezentować:
.....
.....
.....
- Do 6 września jest czas na rozmowę społeczności szkolnej o tym, „co jest dla nas najważniejsze”. Reprezentanci naszej szkoły, zanim 30 września zasiądą w ławach poselskich, wezmą udział w szkolnej debacie i wsłuchają się w kwestie wskazane przez ich koleżanki i kolegów. Uczniowie wspólnie zastanowią się, co jest dla nich ważne w kontekście szkoły, społeczności uczniowskiej oraz własnych planów i marzeń.

Dołącz do rozmowy i powiedz, co jest dla Ciebie najważniejsze!

Komunikat do uczniów i uczennic

Co jest dla nas najważniejsze?

W skład tegorocznego Sejmu Dzieci i Młodzieży wejdą uczniowie ze 153 szkół wylosowanych z całej Polski, w tym trzy osoby z naszej placówki!

Tegoroczna sesja to pierwsza taka okazja do odpowiedzi na pytanie: „Co jest dla nas najważniejsze?” Czy jest to bezpieczna szkoła? Dobre relacje z rówieśnikami i dorosłymi? Inspirujące zajęcia pozwalające rozwijać zainteresowania i talenty? Troska o środowisko i ochrona zwierząt? Dobre samopoczucie? Zdrowie psychiczne i fizyczne? Dostrzeganie potrzeb osób słabszych? A może inne tematy wymagające natychmiastowych działań? Niech to wybrzmi 30 września w Sejmie – w ten jedyny dzień w roku, gdy w ławach poselskich zamiast parlamentarzystów zasiądą dzieci i młodzież.

Do 6 września weź udział w dyskusji w szkole i powiedz, jakimi tematami – Twoim zdaniem – powinien zająć się tegoroczny Sejm Dzieci i Młodzieży!

Jak możesz to zrobić?

- Porozmawiaj z koleżankami i kolegami w swojej klasie.
- Zapytaj przyjaciół spoza szkoły.
- Zostaw komentarz na szkolnej tablicy ogłoszeń.
- Wypełnij ankietę on-line (www.....).
- Weź udział w szkolnej debacie, która odbędzie się września.
- Obserwuj obrady Sejmu Dzieci i Młodzieży na Instagramie i Facebooku.

Szczegółowych informacji może Ci udzielić, koordynator sesji SDiM z ramienia szkoły.

Ig: @sejm_otwarty

Fb: /sejmdzieciimlodziezy

www.sdim.edu.pl

Jak się przygotować do debaty szkolnej?

- Niezbędne jest, aby każda placówka biorąca udział w tegorocznej edycji SDiM przeprowadziła szkolną debatę.
- Poniżej przedstawiono kilka różnych pomysłów na poprzedzające ją działania dodatkowe, które posłużą zwiększeniu zainteresowania i zaangażowania społeczności szkolnej.

Decyzja o wykorzystaniu tych narzędzi i ich ostatecznym kształcie/treści należy do Dyrekcji szkoły.

- Analiza zebranych odpowiedzi ułatwi wyodrębnienie trzech kluczowych tematów, które będą pogłębiane podczas debaty.
- Jeśli nie są planowane żadne działania dodatkowe, można przejść od razu do scenariusza debaty na s. 10. Propozycje narzędzi, którymi można się posłużyć na etapie szkolnej diagnozy, odnoszą się zarówno do działań dodatkowych, jak i obowiązkowych:

Działania dodatkowe

- Pytanie na sznurku
- Tablica na pomysły
- Skrzynka na pomysły
- Ankieta on-line (Facebook, Google Forms, Librus, Kahoot! itp.)
- Dyskusja w klasie

Działania obowiązkowe

- Debata szkolna

Uniwersalne materiały, które można wykorzystać podczas działań:

- Ankieta z pytaniem do wypełnienia przez uczniów. Wydruki mogą mieć dowolny format i kolor – w zależności od potrzeb i możliwości. Treść można wykorzystać także w ankiecie on-line.

CO JEST DLA MNIE NAJWAŻNIEJSZE?

.....

.....

.....

.....

- Materiały informacyjne (informacja o SDiM oraz komunikat dla uczniów i uczennic) z zachętą do działań – wymienione na s. 3.

Pytanie na sznurku

Co jest potrzebne:

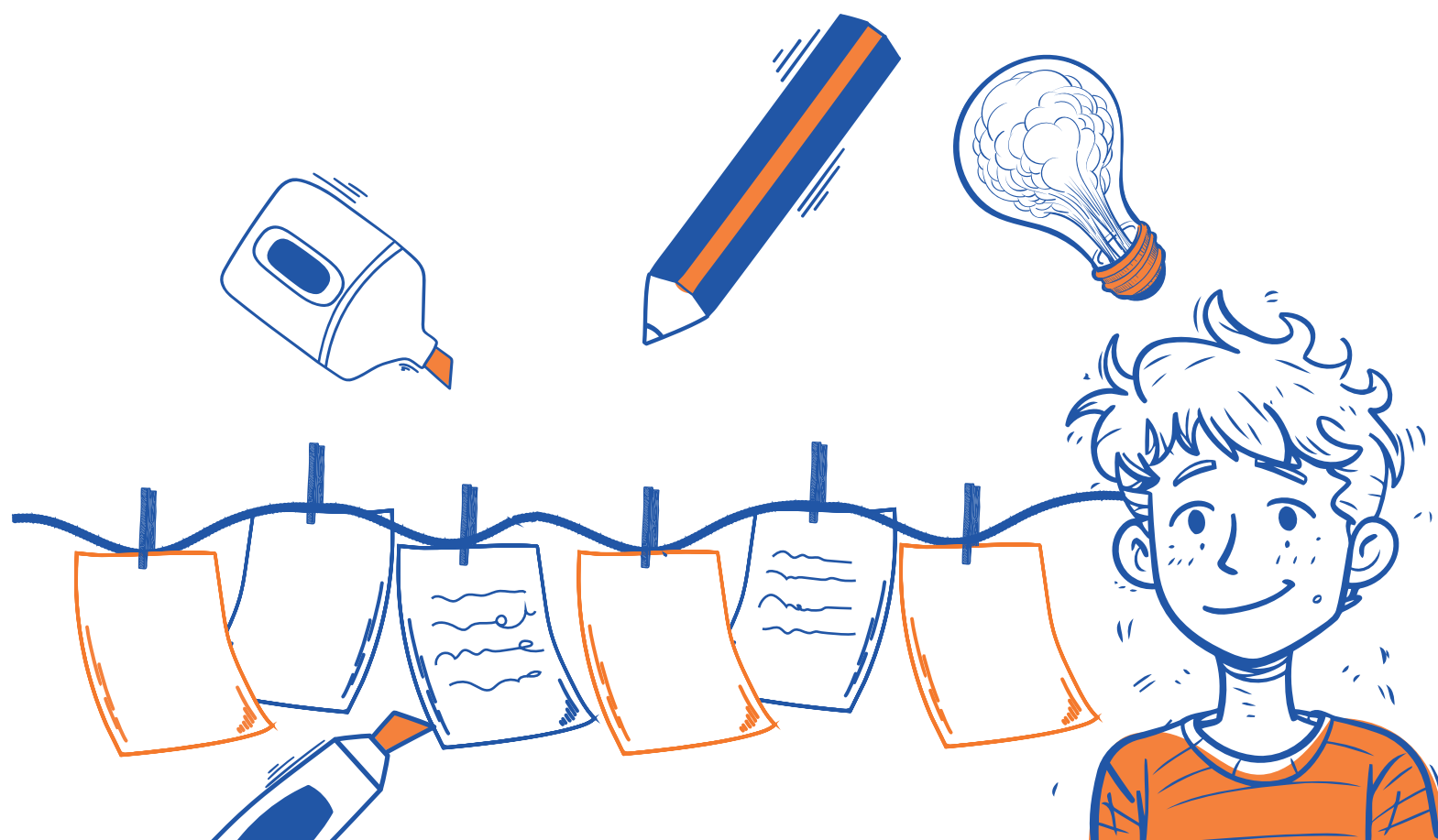
- sznurek i klamerki do wieszania prania,
- flamastry,
- stolik/ławka,
- wydrukowana informacja o SDiM,
- wydrukowane ankiety z tematem tegorocznego SDiM „Co jest dla nas najważniejsze?”.

Jak to zrobić?

W miejscu uczęszczanym przez uczniów i uczennice (np. przedsionek, korytarz, biblioteka) należy rozwiesić sznurek i przyczepić na nim klamerki. W pobliżu umieścić plakat wyjaśniający ideę tegorocznego SDiM oraz położyć kartki z pytaniem „Co jest dla mnie najważniejsze?” (mogą być w różnych kształtach), długopisy/flamastry.

Na sznurku można przypięć kilka przykładowych odpowiedzi, aby zachęcić uczniów i uczennice do udziału w inicjatywie.

Więcej o tym narzędziu na stronie: <https://pomysly.e.org.pl/wiszace-pytanie/>

Tablica na pomysły

Co jest potrzebne:

- tablica na ogłoszenia,
- flamastry,
- stolik,
- wydrukowana informacja o SDiM,
- wydrukowane ankiety z tematem tegorocznego SDiM „Co jest dla nas najważniejsze?”.

Jak to zrobić?

Wystarczy wykorzystać tablicę (lub kilka tablic) na szkolne ogłoszenia, która zwykle znajduje się w miejscu widocznym dla uczniów i uczennic. Warto na niej zamieścić informację o SDiM oraz instrukcję, jak wziąć udział w debacie. Pod tablicą należy zostawić puste kartki z pytaniem „Co jest dla mnie najważniejsze?” i flamastry/ długopisy, aby chętne osoby mogły na miejscu wypełnić kartkę i ją zawiesić.

Jeśli dostępne są ruchome tablice, można je rozstawić w miejscach uczęszczanych przez uczniów i uczennice.

Skrzynka na pomysły

Co jest potrzebne:

- kartonowe pudełko lub urna oklejone informacjami o SDiM,
- stolik/ławka,
- wydrukowana informacja o SDiM,
- wydrukowane ankiety z tematem tegorocznego SDiM.

Jak to zrobić?

Za skrzynkę może posłużyć kartonowe pudełko z wyciętym otworem. Może to być też urna używana do szkolnych wyborów lub większy wazon. Dany pojemnik należy wyraźnie oznaczyć; można np. umieścić na nim napis: „Co jest dla nas najważniejsze – tutaj wrzuc swój pomysł!”.

Skrzynkę należy umieścić w miejscu widocznym i dostępnym dla uczniów i uczennic, a obok niej położyć karteczki z tematem tegorocznego SDiM. Warto zadbać o czytelne oznaczenie skrzynki, np. poprzez powieszenie obok niej plakatu lub informacji o SDiM.

Ankieta on-line

Co jest potrzebne:

- proste narzędzie do robienia ankiet on-line (np. Google Forms, Kahoot!, ankieta na Facebooku lub edytowalny plik w chmurze),
- platforma do obsługi i udostępnienia narzędzia (strona www, media społecznościowe, Librus, mail, SMS-y).

Jak to zrobić?

Ankieta on-line może być dobrym narzędziem, pozwalającym na sprawne dotarcie do dużej liczby osób, ponieważ większość uczniów klas starszych ma telefony komórkowe i może uzupełnić formularz w czasie wolnym. Najlepiej wykorzystać narzędzia, z których szkoła korzystała już wcześniej. W ankiecie należy zamieścić pytanie „Co jest dla mnie najważniejsze?” oraz termin, do którego zbierane są odpowiedzi.

Ważne: należy uwzględnić czas na analizę danych, co umożliwi wykorzystanie wyników podczas debaty. Istotnym elementem ankiety jest tzw. metryczka, czyli miejsce na informację, z której klasy jest uczeń.

Komunikat o ankiecie on-line powinien dotrzeć do jak najszerszej grupy odbiorców, dlatego warto zastanowić się, w które miejsca społeczność szkolna najczęściej zagląda. Na szkolną stronę na Facebooku? Do Librusa? A może w szkole funkcjonuje szkolny radiowęzeł? Jeśli tak, to warto skorzystać również z tych dróg komunikacji.

Przykładowa ankieta: <https://forms.gle/VWxYEF3rvc3Qg7ve7>

Dyskusja w klasie

czas trwania: 45 minut

Co jest potrzebne:

- wydrukowana informacja o SDiM,
- wydrukowane ankiety z tematem tegorocznego SDiM.

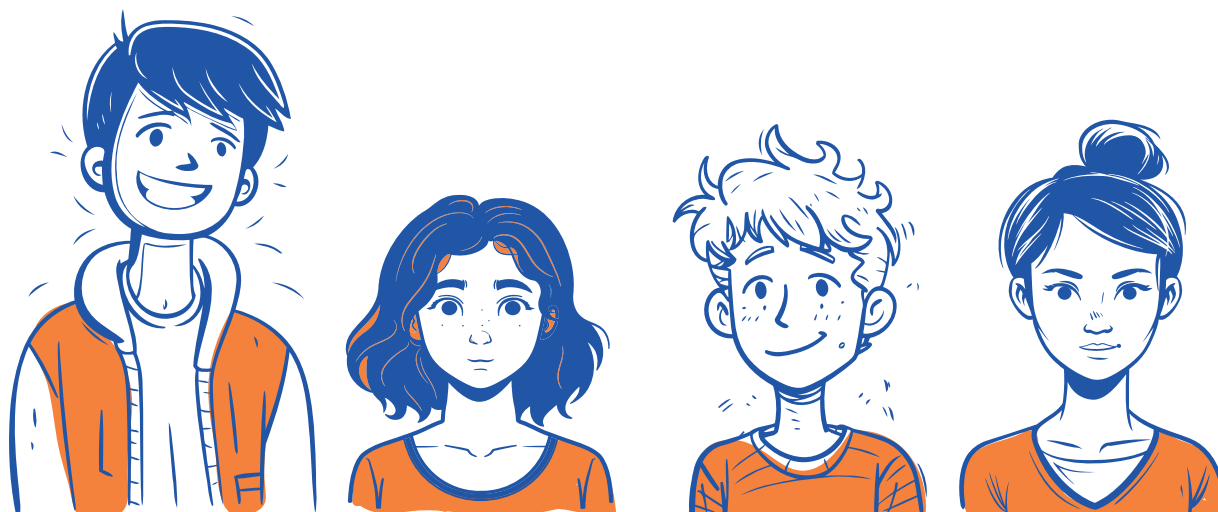
Jak to zrobić?

O tym, co jest najważniejsze dla uczniów i uczennic, należy rozmawiać najpierw w klasie. Wystarczy godzina lekcyjna.

Przebieg: Na początku warto opowiedzieć o idei tegorocznego SDiM i o celu zajęć. Uczniowie i uczennice mogą rozmawiać o tym, co jest dla nich najważniejsze w mniejszych grupach lub całą klasą. Pojawiające się tematy należy zapisywać, a następnie spróbować je pogłębić we wspólnej dyskusji: o jaką kwestię czy problem chodzi? **Dlaczego ten temat jest ważny?**

Na koniec uczniowie i uczennice mogą wybrać trzy tematy najważniejsze dla klasy. Następnie należy je przekazać osobie koordynującej projekt w szkole.

Co jest dla mnie najważniejsze?

Co jest dla nas najważniejsze? – DEBATA

Scenariusz debaty

- Debatę należy zorganizować między 6 a 10 września.
- Czas trwania: ok. 1 godz. – 1 godz. 30 min (w zależności od wybranego wariantu)

Co jest potrzebne:

- sala, w której zmieszczą się wszyscy uczestnicy,
- wydrukowany scenariusz debaty (w wybranej wersji),
- tablica, na której będą odnotowane efekty spotkania.

Cele:

- Pogłębienie trzech najważniejszych tematów, które pojawiały się podczas działań diagnostycznych (takich jak sondy, ankiety, spotkania w klasach); ewentualnie zawężenie tych zagadnień, którymi społeczność szkolna chciałaby się zająć.
(Przykład: zgłoszono temat ochrony przyrody, który pogłębiono podczas debaty – w drodze głosowania społeczność szkolna zdecydowała, aby zająć się konkretnie wątkiem ochrony praw zwierząt).
- Ustalenie hierarchii tematów poprzez ewentualne głosowanie.

Przykładowy scenariusz został rozpisany w kilku wariantach:

- wariant uwzględniający dodatkowe działania i płynące z nich wnioski / wariant z debatą jako jedynym działaniem diagnostycznym,
- wariant uwzględniający spotkanie z podziałem na grupy / wariant z debatą na forum jako jedyną formą dyskusji.

Czas trwania	Działanie
2 minuty	<p>Otwarcie debaty oraz przywitanie uczniów i uczennic</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nasza szkoła bierze udział w tegorocznej edycji Sejmu Dzieci i Młodzieży. • Dzisiaj ważny dzień dla społeczności szkolnej. Porozmawiamy o ważnych dla Was sprawach – problemach, wyzwaniach i potrzebach. Każde z zaproponowanych zagadnień może stać się przedmiotem obrad SDiM. <p><i>Aby nadać rangę wydarzeniu, warto by debatę otworzyła Dyrekcja szkoły. Dalsza część debaty może być prowadzona przez nauczyciela/-kę (koordynatora sesji SDiM z ramienia szkoły).</i></p>

Czas trwania	Działanie		
3 minuty	<p>Czym jest Sejm Dzieci i Młodzieży?</p> <ul style="list-style-type: none"> • To jedyny dzień w roku, gdy w Sejmie RP w Warszawie w ławach poselskich zamiast parlamentarzystów zasiadają dzieci i młodzież. • W tym roku przypada jubileuszowa XXX sesja SDiM. Po raz pierwszy uczestnicy porozmawiają na najważniejsze dla siebie tematy. • Organizatorzy inicjatywy chcą lepiej zrozumieć potrzeby dzieci i młodzieży: dowiedzieć się, co jest dla Was istotne i jakie problemy powinni rozwiązać dorośli, aby żyło Wam się lepiej. Co to oznacza w praktyce? • W skład Sejmu Dzieci i Młodzieży wchodzi uczniowie klas 6–8 ze 153 szkół wylosowanych z całej Polski. W drodze drugiego losowania, które odbyło się spośród chętnych uczniów, wybraliśmy finałową trójkę, która będzie nas reprezentować (czas na przedstawienie tych osób i oklaski). • Młodzi parlamentarzyści spośród wszystkich tematów wybiorą jeden – ten, który najczęściej był sygnalizowany przez dzieci i młodzież z całej Polski. • Posiedzenie SDiM zaplanowane jest na 30 września – fragmenty wydarzenia będą dostępne w Internecie. 		
3 minuty	<ul style="list-style-type: none"> • Wasze zadanie na dzisiaj: debata i wybór trzech najważniejszych tematów 		
<p>WARIANT 1 – ZOSTAŁY PRZEPROWADZONE WCZEŚNIEJSZE DODATKOWE DZIAŁANIA I SZKOŁA WYTYPOWAŁA TRZY NAJWAŻNIEJSZE TEMATY</p>			
10 minut	<p>Podsumowanie działań</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sprawozdanie dotyczące tematów zgłaszanych w szkole przed debatą. • Wyraźne podkreślenie trzech najczęściej pojawiających się zagadnień, które zostaną przedyskutowane podczas dzisiejszej debaty. <p>Warto przede wszystkim skupić się na takich elementach, jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> – liczba osób, które podzieliły się swoim głosem w ankiecie lub sondzie, – tematy, które wybrzmiały najgłośniejsze i dlatego będą omawiane podczas debaty. 		
<p>Dwa warianty do wyboru – w zależności od potrzeb</p>			
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th data-bbox="142 1673 789 1740" style="width: 50%;">PRACA W GRUPACH</th> <th data-bbox="789 1673 1438 1740" style="width: 50%;">DEBATA OTWARTA</th> </tr> </thead> </table>		PRACA W GRUPACH	DEBATA OTWARTA
PRACA W GRUPACH	DEBATA OTWARTA		
45 minut	<p>Ta praca może przebiegać na różne sposoby, w zależności od liczby osób i możliwości technicznych sali. W każdej grupie warto wyznaczyć lidera (nauczyciel/-ka lub chętny uczeń/uczennica), który zapamięta tok dyskusji i zaprezentuje jej efekty podczas podsumowania.</p>		
45 minut	<p>Osoba prowadząca otwiera dyskusję dotyczącą trzech najważniejszych tematów zgłoszonych na wcześniejszych etapach diagnozy. Celem jest pogłębienie tematów, zrozumienie, co za nimi stoi (jakie potrzeby czy problemy), a następnie spisanie i ustalenie ostatecznego brzmienia tematów najważniejszych dla całej społeczności szkolnej.</p>		

	<ul style="list-style-type: none"> • Wytlumaczenie zadania; podział na grupy; nadanie funkcji lidera-sprawozdawcy jednej osobie w każdej grupie (5 min). • Rozmowa w grupach nad zgłoszonymi tematami (każda grupa ma przydzielony jeden temat); pogłębienie go, zrozumienie, co za nim stoi (jakie potrzeby czy problemy); spisanie tematów najważniejszych dla grupy (ok. 20 min). • Przedstawienie wniosków z dyskusji przez liderów grup; ustalenie ostatecznego brzmienia tematu (ok. 20 min, w zależności od liczby grup). 		<p><i>Pomocne mogą być materiały do notowania pojawiających się w trakcie debaty pomysłów, ustaleń i uszczegółowień.</i></p>
Podsumowanie i/lub głosowanie			
10 minut	<p>Osoba prowadząca wyczytuje raz jeszcze trzy najważniejsze tematy pogłębione w wyniku debaty i upewnia się, że uczestnicy zgadzają się z przedstawionym wynikiem. Następnie przypomina o kolejnych krokach przygotowań do SDiM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • warsztatach on-line dla osób biorących udział w SDiM (można przypomnieć imiona i nazwiska osób reprezentujących szkołę), które będą korzystać z wiedzy pozyskanej ze szkolnych debat; • posiedzeniu SDiM – 30 września w Warszawie. <p>Strona wydarzenia: www.sdim.edu.pl</p>		
WARIANT 2 - NIE ZOSTAŁY PRZEPROWADZONE DZIAŁANIA DIAGNOSTYCZNE I SZKOŁA NIE WYTYPOWAŁA TRZECH NAJWAŻNIEJSZYCH TEMATÓW			
45 minut	<p>Wybór tematów i dyskusja nad nimi</p> <p>Osoba otwierająca debatę przypomina kluczowe pytanie tegorocznej edycji SDiM. Następnie prosi, by każdy w ciszy przez kilka minut zastanowił się, co jest dla niego najważniejsze (5 min).</p> <p>Każdy pomysł powinien zostać zapisany przez ucznia lub uczennicę na kartce i wrzucony do uprzednio przygotowanej skrzynki stojącej w centralnym punkcie sali (10 min).</p> <p>Osoba prowadząca i dwie osoby wspierające kategoryzują otrzymane odpowiedzi poza salą debaty (10 min). Następnie wracają i informują młodzież o trzech tematach najczęściej pojawiających się na kartkach. Rozpoczyna się dyskusja (20 min lub dłużej, w zależności od potrzeb). Celem jest pogłębienie wybranych tematów, zrozumienie, co za nimi stoi (jakie potrzeby czy problemy), a następnie spisanie i ustalenie ostatecznego brzmienia tematów najważniejszych dla całej społeczności szkolnej.</p> <p>Koniec debaty.</p>		

Dwa warianty do wyboru – w zależności od potrzeb

PRACA W GRUPACH		DEBATA OTWARTA cd.	
45 minut	<p>Ta praca może przebiegać na różne sposoby, w zależności od liczby osób i możliwości technicznych sali. Warto wyznaczyć lidera grupy (nauczyciel/-ka lub chętny/-a uczeń/uczennica), który zapamięta tok dyskusji i zaprezentuje jej efekty podczas podsumowania.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wytlumaczenie zadania; podział na grupy; nadanie funkcji lidera-sprawozdawcy jednej osobie w każdej grupie (5 min). • Rozmowa w grupach nad zgłoszonymi tematami (każda grupa ma przydzielony swój jeden temat); pogłębienie tematu, zrozumienie, co za nim stoi (jakie potrzeby czy problemy); spisanie tematów najważniejszych dla grupy (ok. 20 min). • Przedstawienie wniosków z dyskusji przez liderów grup; ustalenie ostatecznego brzmienia tematu (ok. 20 min, w zależności od liczby grup). 	45 minut	<p>Osoba prowadząca otwiera dyskusję dotyczącą trzech najważniejszych tematów.</p> <p>Celem jest pogłębienie wybranych tematów, zrozumienie, co za nimi stoi (jakie potrzeby czy problemy), a następnie spisanie i ustalenie ostatecznego brzmienia tematów najważniejszych dla całej społeczności szkolnej.</p> <p><i>Pomocne mogą być materiały do notowania pojawiających się w trakcie debaty pomysłów, ustaleń i uszczegółowień.</i></p>
Podsumowanie i/lub głosowanie			
10 minut	<p>Osoba prowadząca wyczytuje raz jeszcze trzy najważniejsze tematy, pogłębione w wyniku debaty, i upewnia się, że uczestnicy zgadzają się z przedstawionym wynikiem. Następnie przypomina o kolejnych krokach przygotowań do SDiM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • warsztatach on-line dla osób biorących udział w sesji SDiM (można przypomnieć imiona i nazwiska osób reprezentujących szkołę), które będą korzystać z wiedzy pozyskanej ze szkolnych debat; • posiedzeniu SDiM – 30 września w Warszawie. <p>Strona wydarzenia: www.sdim.edu.pl</p>		

Co zrobić po debacie?

Po zakończeniu debaty, najpóźniej do 13 września, należy wypełnić i wysłać ten formularz:
<https://forms.office.com/e/r4dMPSUeBd>.

Zebrane w nim dane i ich analiza posłużą do lepszego przygotowania zdalnych warsztatów dla reprezentantów wszystkich wylosowanych szkół uczestniczących w SDiM.

Bardzo dziękujemy za współpracę i współtworzenie tegorocznej XXX sesji Sejmu Dzieci i Młodzieży! Dzięki wspólnemu zaangażowaniu ta sesja może być jeszcze lepsza!

